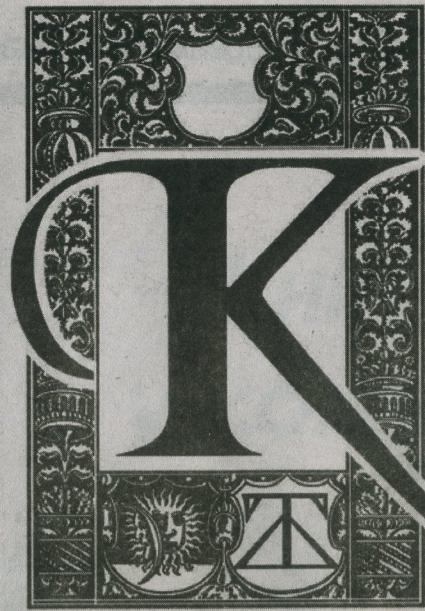

№ 34 (723)
Верасень 2018 года

Краязнаучая газета

Выдаецца з красавіка 2003 года

bfk.by

У нумары:

Малая радзіма: імёны
і мясціны, што дарагія –

стар. 4

Аграсядзібы: адметнасці
і каларыт –

стар. 5

«Вянок»: асобнік
ад Янкі Саламевіча –

стар. 6

Вяртанне першага «Буквара»

У Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі прадставілі факсімільнае выданне першага ў свеце «Буквара». Прэзентацыя рарытэта стала чарговай падзеяй у шэрагу мерапрыемстваў, прысвячаных святкаванию 400-годдзя «Буквара», якія ладзіць бібліятэка з пачатку года.

6 верасня Міністр замежных спраў Рэспублікі Беларусь Уладзімір Макей прэзентаваў «Буквар» прадстаўнікам дыпламатычных місіяў у нашай краіне і членам Нацыянальнай камісіі Рэспублікі Беларусь па справах ЮНЕСКА.

Дзякуючы намаганням беларускіх навукоўцаў,

брытанскіх беларусістай, Міністэрства замежных спраў, Міністэрства культуры і Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, дыпламатычных прадстаўніцтваў, падтрымцы банкіраў быў здзейснены маштабны навуковы міжнародны праект узнаўлення кніжнага помніка – перша-

га моўнага падручніка на стараславянскай мове, які ўвайшоў у сусветны ўжытак пад называй «Буквар».

«Буквар» языка славенска писаний чтения оучыся хотящым в полезное рукование» пабачыў свет 24 ліпеня 1618 г. у мястечку Еёе пад Вільні ў друкарні Віленскага Свята-Духавага праваслаўнага брацтва, якое было адным з буйных цэнтраў асветы, адукацыі і культуры ў Вялікім Княстве Літоўскім.

Па звестках намесніка дырэктара бібліятэкі Алеся Сушы, фундаваў выданне вядомы дзяржаўны і вайсковы дзеяч ВКЛ, князь, троцкі падкаморы Багдан Агінскі, уладальнік мейніка ў Еёе, куды ў 1610 г. з Вільні пераехала друкарня пасля забароны дзейнасці пры Віленскім манастыры Святога Духа. Б. Агінскі быў адным з заснавальнікаў Віленскага права-слáунага брацтва.

Буквар выдалі ў зручным да карыстання кішэнным фармаце (1/8 аркуша) на 54 старонках. У падручніку былі змешчаны алфавіт (у звычайнім і адваротным пададку), прыклады складоў, самыя простыя слова, пералік знакаў прыпрынку, лічбы старожытнай кірылічнай традыцый, некаторыя правілы граматыкі. У якасці тэкстаў для чытання ўключаныя малітвы і рэлігійныя гімны, Божыя запаветы, пропаведзі, цытаты з Бібліі,

Надсанам у 1973 г. Першая лічбавая копія кнігі была зроблена ў 2015 г.

Разам з факсіміле «Буквара» двумя асобнымі тапамі выдадзены яго пераход на сучасную беларускую мову, выкананы кандыдатам філалагічных на-вук Галінаў Ціванавай. Да выдання дадаецца даследаванне щасці аўтараў на беларускай, рускай і англійской мовах пад назваю «Першы «Буквар». Даследаванні».

Трохтомнае выданне на-друкаванае ў Латвіі на-кладам 1 000 асобнікаў. «Буквар» будзе перада-дзены ў бібліятэкі, адука-цыйныя, навуковыя і куль-турныя ўстановы краіны. Рыхтуецца выпуск друго-га накладу, тады, магчы-ма, з'явіцца ён і ў кніж-ных крамах. А пакуль па-знаёміцца з факсімільным выданнем можна ў Нацыя-нальнай бібліятэцы Бела-руси.

Наталі КУПРЭВІЧ
Фота аўтара

Факсімільнае выданне «Буквара»

